

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Metalni novac". Rad ima 13 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

Fakultet za Menadzment

Tema: Metalni novac

Seminarski rad

Sadržaj:

Uvod.....	2
Nastanak i razvoj novca.....	2
Kovanje novca.....	5
Razvoj novca kroz istoriju.....	5
Metalni novac.....	6
Karakteristike kovanog novca.....	7
6. Novčanice.....	10
Zaključak.....	11
Literatura.....	12

Uvod

Novac je specifična roba koju je razvitak robne proizvodnje i razmjene izdvojio iz ostalog robnog svijeta da monopolski vrši ulogu opšteg ekvivalenta. Na taj način novac predstavlja prometnu vrijednost koja je apstraktan izraz cjelokupnog bogatstva društvene zajednice, a ujedno služi i kao univerzalno sredstvo za međusobno uspoređivanje i razmjenjivanje svih proizvoda ljudskog rada. Novac je ekonomsko dobro koje služi u razmjeni materijalnih dobara i usluga između učesnika u robnom prometu. On je nastao kao objektivna potreba efikasnijeg funkcionisanja robne proizvodnje. U toku svog istorijskog razvoja ulogu novca su obavljale veoma različite vrste materijala od stoke preko metala do današnjeg čistog papirnog novca. Razvoj novca je direktno vezan za razvoj robne proizvodnje. U početku su se robe mijenjale jedna za drugu (R-R) - trampa, u kasnijem periodu bilo je moguće za jednu vrstu robe dobiti bilo koju drugu ili više njih u istoj vrijednosti i na kraju se izdvojila jedna vrsta robe koja je postala opšti ekvivalent koju su prihvatili svi učesnici razmjene odnosno novac u današnjem smislu riječi

1. Nastanak i razvoj novca

Prvo kovanje novca može se smestiti u vreme XII veka p.n.e. Metal o kome je reč u ovom slučaju je elektrum (legura zlata i srebra, prirodno nalažena u Maloj Aziji u nanosima reka Hermos i Paktol, zatim u planinama Tholos i Sipia, kao i u Trakiji. Pronalazak novca se pripisuje kraljevima Lidije Kandotu i Gigesu i potonjim članovima dinastije Mernada. Ovaj novac je imao samo sa jedne strane nabrani reljef, a sa druge strane udubljeni znak životinja (lav, jelen, bik) koji je svakako predstavljao grb ili amblem nekih jonskih gradova (Milet, Efes ili Fokida). Oko 670. godine p.n.e. sličan novac kovan je na ostrvu Eginu koje je tada bilo posed argolskog kralja Fidona. U staroj Kini se izrađivao i od papira. Prvi evropljanin koji je vidio taj papirni novac bio je Marko Polo (u 13. Vijeku). Rijec pare koju koristimo za sinonim za novac, upućuje na zaključak da smo novac koristili i primali od davnina u najrazvijenijem obliku, kao već utvrđene težine iskovanih komada srebra, a i drugih materijala. U prednovčanjoj trgovini prodavci su vrijednost svojih roba saopštavali u krupnoj stoci, volovima, ovcama i slično. Naime stoka je bila tražena roba, zbog vuče, mesa, mlijeka, kože, vune i slično. Tako su svi govorili koliko bi svoje robe dali za stoku. I naša rijec blago je prvobitno značila pojam stoka, posebno u stočarskim krajevima. Tek naknadno je postala sinonim za veliku novčanu imovinu. Stari sloveni su za novac upotrebljavali krpe i platno, otuda i riječ platiti. Vremenom, korišćenje trošnih materijala i nesavršena jednakost primjeraka iste robe za razmjenu komplikovalo je trgovinu. Stoka često nije bila pogodna kao sredstvo razmjene, jer su grla bila nejednake starosti, težine i zdravlja, a nije se mogla komadati, dijeliti na dijelove jednakih kvaliteta. Otuda su ljudi tražili materijal- predmet koji bi se opirao zubu vremena i koji bi u svakom svom dijelu imao isti kvalitet. Među svim jednorodnim stvarima postepeno su se iskristalisali srebro i zlato. Zašto? Zato što su oba materijala korisna za opštu upotrebu, lako se dijele i svaki dio ima isti kvalitet, lako se tope, tesko habaju i otporni su na kiselinu i soli. Uz to, male količine srebra i zlata izražavaju veliku vrijednost. Novac su prvobitno kovali sami trgovci, a tek kasnije grčke države su preuzele tu obavezu. Novac iskovan od plemenitog metala zove se moneta. Dok se novac nije koristio u zadatim oblicima i težinama, srebro i zlato su se koristili u zatecenim oblicima i težinama postignutim u topionicama rude. Njihova težina se mjerila pri svakoj razmjeni. Rimljani su kovali poluge srebra i zlata čiju je težinu i kvalitet ovjeravala država (aes signatum), tako da se plaćanje vršilo odbrojavanjem poluga. Danas država kuje novac u obliku kružnih pločica, zbog rukovanja i nošenja u džepu. Izvjesna količina iskovanog novca od zlata, srebra, gvožđa i bakra naziva se određenim imenom monetarne prirode. Često su novcu davana imena koja su značila određenu težinu, na primjer: engleska funta je imala 453 grama, ali je to ime kasnije dato savremenom metalnom i papirnom novcu. Njemačka marka je ime za stari oblik zemljišnog posjeda, a dinar, iako je stigao na ove nase prostore preko imena za sirijski zlatnik, u stvari je ime za rimski srebrni novac denarius. Kovani novac se vremenom izliže, gubi na težini, ali su ga trgovci koristili pod prisilom države. Taj izlizani novac i dalje je u opticaju, postaje simbol, zastupnik i onog dijela koji je nestao, izlizao se. Cim je država uvidjela da plemenite metale može zamjeniti papirom i jeftinim legurama, plemeniti metali su povučeni iz optičaja. Tako je od polovine 20. vijeka u opticaju isključivo novac od papira i legura. Danas je ovaj novac u simboličkoj vezi sa zlatom, jer niko za novac ne može od banke dobiti izvjesnu količinu zlata. Dinar kao novac se koristi na ovim prostorima još od rimskog doba, dok se perpera koristila kao sredstvo obračuna. Poslije oslobođanja od Turaka, u Srbiji su se koristile 43 vrste stranog novca, da bi 1868. godine u upotrebu ušao prvi srpski novac para, a od 1873. zakonom je ponovo uveden dinar kao nacionalni novac. Kovao se u obliku zlatnika, teškog 0,29 grama čistog zlata. Srbija je tako prihvatila pravila latinske novčane konvencije, koju su 1865. godine potpisale Švajcarska, Belgija, Italija i Francuska. Po ovoj konvenciji novac sadrži 290 mgr zlata. Kako je to vrijeme bilo obilježeno tzv. „zlatnim standardom“, novčanice su se slobodno zamjenjivale za zlato u centralnoj banci. Kada se 1884. godine pojavila prva novčanica u Srbiji, ona je bila zamjenjiva za zlato. Svaki vlasnik novčanice od 100 dinara mogao je za nju na šalterima Narodne banke da dobije 29 grama zlata. Takva interna konvertibilnost, što je inače važno i za ostale evropske valute, važila je sve do 1914. godine. Između dva svjetska rata dinar se kotirao na berzama, ali se nije mjenjao za zlato sve do juna 1931. godine. Tada je proglašena zakonska stabilizacija valute i dinar je dobio punu konvertibilnost i ponovo postao zamjenjiv za zlato. To je bilo vrijeme zlatno polužnog standarda, kada je utvrđena mjera od 250.000 dinara za zlato, kolikjo je inače koštala i zlatna poluga od 12,5 kg zlata. U to vrijeme, za takvu polugu zlata u Francuskoj se dobijalo 215.000 franaka. Nažalost, ova vrsta konvertibilnosti dinara trajala je samo 100 dana i suspendovana je, zato što je i Kraljevina Jugoslavija

bila pogođena velikom ekonomskom krizom. Poslije drugog svjetskog rata , formirane su Bretenvudske institucije: MMF i Svjetska banka, koje su uticale na odluku da samo dolar stekne odmah status konvertibilne valute, dok su zapadnoevropske valute to zaslužile tokom pedesetih godina. Analogno ovome, pokušavalo se sa dinarom ostvariti konvertibilnost , ali bez značajnih rezultata. Ozbiljniji pokušaj u

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com